

**Закон України «Про управління відходами» (№ 2320-IX)
набуває чинності 09.07.2023 р.**

За винятком:

- норми щодо приймання /збирання відходів в рамках системи розширеної відповідальності, яка набирає чинності через сім років після встановлення законом РВВ;
- норми щодо встановлення та використання фінансової гарантії при формуванні тарифу на захоронення відходів, яка набирає чинності одночасно з набранням чинності закону щодо фінансової гарантії.

- Закон наближує національне законодавство України до вимог нормативно-правових актів ЄС у сфері управління відходами.
- Закон встановлює основні вимоги щодо створення та функціонування системи управління відходами в Україні. На його основі розробляються інші необхідні секторальні закони та нормативно-правові акти, які регулюють профільні питання.

**ЗАКОН
ПЕРЕДБАЧАЄ**

- Впровадження ієрархії управління відходами, пріоритетними напрямками якої є запобігання утворенню відходів, їх повторне використання та відновлення (рециклінг), і лише потім – видалення, у т.ч. захоронення на полігонах, які відповідають вимогам екологічної безпеки
- Планування системи управління відходами на національному, регіональному та місцевому рівнях
- Запровадження системи розширеної відповідальності виробника
- Поступове створення сучасної інфраструктури та об'єктів збирання та оброблення відходів
- Удосконалення процесів управління відходами, у т.ч.
  - ліцензійної і дозвільної системи,
  - інформаційного забезпечення в сфері управління відходами

**ЗАГАЛЬНІ
ВИМОГИ
до управління
побутовими
відходами
в громадах**

- Відходи підлягають роздільному збиранню та не повинні змішуватися з іншими відходами або матеріалами, що мають різні властивості.
- Роздільне збирання відходів у населених пунктах здійснюється для таких видів відходів, як папір і картон, пластик, скло, метал. Створюються умови для забезпечення роздільного збирання біовідходів, текстилю та інших видів відходів, що підлягають роздільному збиранню.
- Великогабаритні, ремонтні, небезпечні відходи у складі побутових, відходи зелених насаджень збираються окремо від інших побутових відходів
- Житлові масиви та інші об'єкти благоустрою обладнуються контейнерними майданчиками для роздільного збирання побутових відходів

- **Забороняється змішування відходів з іншими відходами чи матеріалами, якщо такі дії ускладнюють операції з відновлення**
- **Не можуть видалятися шляхом спалювання чи в інший спосіб роздільно зібрані відходи, призначені для підготовки до повторного використання та рециклінгу**

ОСНОВНІ ФУНКЦІЇ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У СФЕРІ УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ

ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ

- Організація управління побутовими відходами, відходами будівництва та знесення.
- Вирішення питань управління небезпечними відходами у складі побутових
- Забезпечення ліквідації несанкціонованих сміттєзвалищ у межах населених пунктів.
- Передача відходів, власник яких не встановлений

ВИРІШЕННЯ ПИТАНЬ ЩОДО ОБ'ЄКТІВ УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ

- Вирішення питань щодо розміщення на території відповідних територіальних громад об'єктів оброблення відходів.
- Надання згоди на розміщення на території села, селища, міста нових об'єктів для управління відходами.
- Створення та організація роботи пунктів роздільного збирання побутових відходів.

МОНІТОРИНГ, КОНТРОЛЬ ІНФОРМУВАННЯ

- Здійснення контролю за діяльністю суб'єктів господарювання у сфері управління побутовими відходами.
- Здійснення контролю за дотриманням юридичними та фізичними особами вимог у сфері управління відходами.
- Здійснення моніторингу стану виконання місцевих програм у сфері управління побутовими відходами.
- Надання інформації, проведення роз'яснювальної та просвітницької роботи серед населення.

ПЛАНУВАННЯ УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ

- Участь у розробленні та реалізації регіональних планів управління відходами.
- Розроблення, затвердження та реалізація місцевих планів управління відходами.

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА РЕГУЛЮВАННЯ ПОСЛУГИ УПРАВЛІННЯ ПОБУТОВИМИ ВІДХОДАМИ

- Визначення адміністратора послуги з управління побутовими відходами.
- Визначення у встановленому порядку суб'єктів господарювання, які здійснюють збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів.
- Затвердження інвестиційних програм суб'єктів господарювання у сфері управління побутовими відходами.
- Запровадження роздільного збирання побутових відходів та забезпечення виконання цільових показників щодо підготовки для повторного використання та рециклінгу побутових відходів.
- Визначення одиниці вимірювання обсягу наданої послуги з управління побутовими відходами
- Затвердження норм надання послуги з управління побутовими відходами.
- Встановлення тарифів на послугу з управління побутовими відходами, а також тарифів на збирання, перевезення, відновлення, видалення побутових відходів окремо за видами побутових відходів (змішані, великогабаритні, ремонтні, небезпечні).
- Укладення договорів з організаціями розширеної відповідальності виробників щодо запровадження приймання та роздільного збирання певних видів побутових відходів.

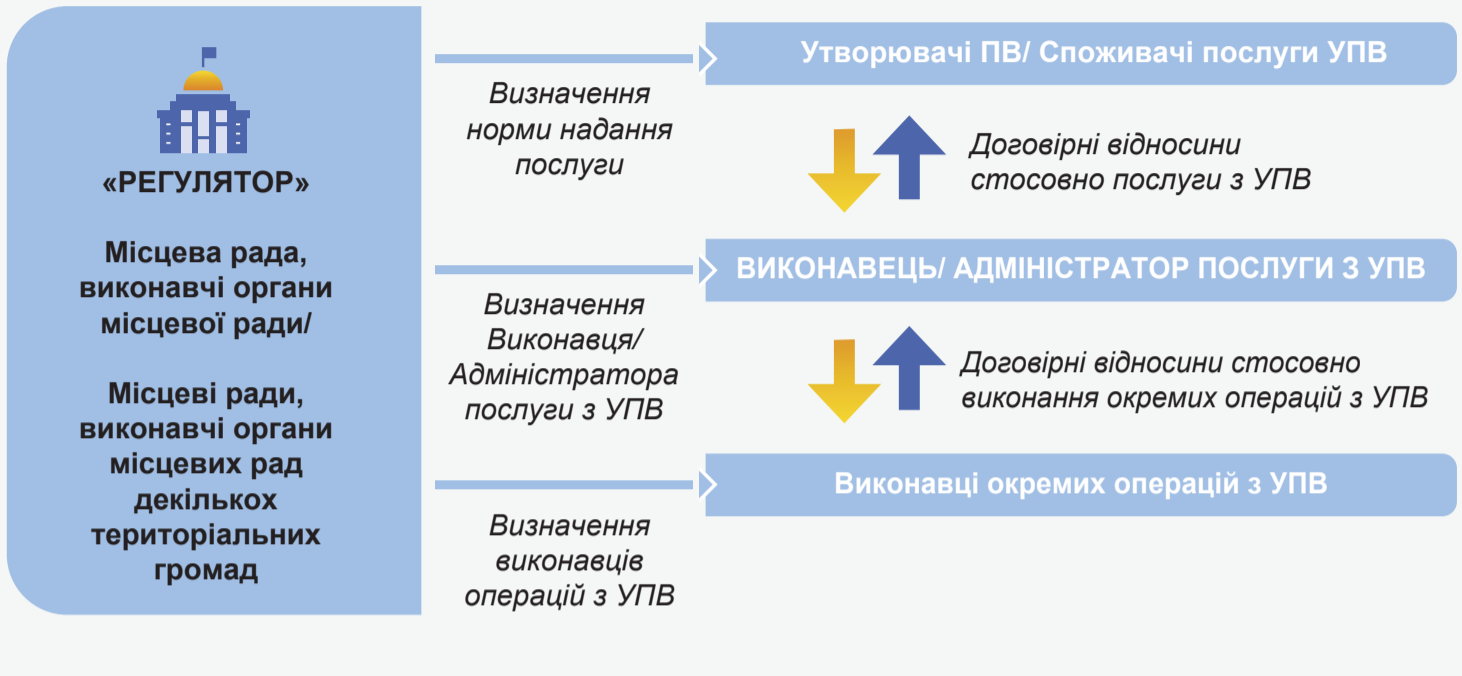
До виключних повноважень сільських, селищних, міських рад належить:

- участь у реалізації державної політики у сфері управління відходами;
- участь у розробленні та реалізації регіональних планів управління відходами;
- затвердження місцевих планів управління відходами;
- вирішення питань щодо розміщення на території відповідних територіальних громад об'єктів оброблення відходів;
- надання відповідно до законодавства згоди на розміщення на території населених пунктів місць чи об'єктів для управління відходами;
- створення пунктів роздільного збирання побутових відходів.
- визначення адміністратора послуги з управління побутовими відходами;
- вирішення питань управління небезпечними відходами у складі побутових відходів.

Інші завдання та функції
віднесено до повноважень виконавчих органів місцевих рад

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ПОБУТОВИМИ ВІДХОДАМИ (СУПВ)

ВЗАЄМОДІЯ СУБ'ЄКТІВ СУПВ

ОПЕРАЦІЇ УПРАВЛІННЯ ПОБУТОВИМИ ВІДХОДАМИ

ІНФРАСТРУКТУРА ЗБИРАННЯ І ПЕРЕВЕЗЕННЯ ПОБУТОВИХ ВІДХОДІВ

Пункти роздільного збирання побутових відходів (РЗПВ)

У пунктах РЗПВ здійснюється роздільне збирання:

- відходів паперу, картону, металу, пластику, скла, текстилю, деревини,
- великогабаритних відходів,
- ремонтних відходів,
- відходів зелених насаджень,
- небезпечних відходів у складі побутових відходів,
- відходів електронного та електричного обладнання,
- відходів батарей та акумуляторів,
- інших видів відходів.

Збирання окремих видів відходів може здійснюватися мобільними пунктами збирання (оснащеними транспортними засобами)

Можуть створювати органи місцевого самоврядування (рішенням сільської, селищної, міської ради)

Визначаються місцевим планом управління відходами:

- кількість і розташування пунктів РЗПВ,
- спосіб організації діяльності пунктів РЗПВ,
- джерела фінансування витрат на здійснення роздільного збирання побутових відходів у пунктах РЗПВ у межах територіальної громади

Управління пунктами РЗПВ здійснюється з урахуванням обраного способу організації їх діяльності

Витрати на здійснення роздільного збирання побутових відходів у пунктах РЗПВ можуть відшкодовуватися за рахунок таких джерел:

- 1) тарифу на послугу з управління побутовими відходами;
- 2) плати, що вноситься утворювачем відходів;
- 3) коштів місцевого бюджету;
- 4) коштів організацій розширеної відповідальності виробника;
- 5) інших не заборонених законом джерел.

ОБ'ЄКТИ ОБРОБЛЕННЯ ПОБУТОВИХ ВІДХОДІВ

ПОЛІГОНИ

Суб'єкт господарювання, що здійснює управління полігоном, повинен мати дозвіл на здійснення операцій з оброблення відходів

Якщо регіональним планом управління відходами передбачено продовження строку експлуатації місць розміщення відходів (полігонів, звалищ), які не відповідають вимогам, для отримання дозволу необхідно подати план та техніко-економічне обґрунтування приведення місця розміщення відходів у відповідність з вимогами законодавства

Якщо регіональним планом управління відходами: передбачено припинення експлуатації місця розміщення відходів (полігону, звалища), яке не відповідає вимогам, власник (балансоутримувач) повинен забезпечити розроблення та виконання проекту рекультивації місця розміщення відходів та догляд за ним

Технологічне обладнання полігонів повинно забезпечувати захист ґрунтових вод, вилучення та знешкодження біогазу та фільтрату, контроль викидів в атмосферне повітря, забруднення ґрунтів і підземних вод.

Полігони функціонують відповідно до правил технічної експлуатації полігонів, припинення експлуатації, рекультивації та догляду за полігонами після припинення їх експлуатації

Програма моніторингу полігона протягом періоду експлуатації полігона розробляється та виконується власником (балансоутримувачем) полігона або суб'єктом господарювання, що здійснює управління полігоном

Проведення рекультивації полігона після припинення його експлуатації, а також догляд за ним після його рекультивації протягом 30 років забезпечує власник (балансоутримувач) полігона або суб'єкт господарювання, що здійснює управління полігоном.

При формуванні тарифу на захоронення відходів до його складу включається повний перелік витрат та фінансова гарантія, що включає витрати на припинення експлуатації, рекультивацію та догляд за полігоном після припинення його експлуатації

З 1 січня 2030 року експлуатація місць розміщення відходів (полігонів, звалищ), що не оснащені системами вилучення та знешкодження біогазу та фільтрату, системами моніторингу викидів в атмосферне повітря та моніторингу забруднення ґрунтів і підземних вод, забороняється.

Ці вимоги не застосовуються, якщо суб'єкт господарювання, що здійснює управління місцем розміщення відходів, виконує план приведення місця розміщення відходів у відповідність з вимогами законодавства у відповідності згідно з графіком, визначеним умовами дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів.